

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

סוטה מז-ב

עניין: ישו הנוצרי

גמ' סנהדרין מג.

הושמט ע"י הצנזור

לא והתניא בערב הפסח תלאוהו לישו [הנוצרי] והכרוז יוצא לפניו ארבעים יום [ישו הנוצרי] יוצא לייסקל על שבישף והסית והדיח את ישראל כל מי שיודע לו זכות יבא וילמד עליו ולא מצאו לו זכות ותלאוהו בערב פסח אמר עולא ותסברא [ישו הנוצרי] בר הפוכי זכות הוא מסית הוא ורחמנא אמר (דברים יג, ט) לא תחמוץ ולא תכסה עליו אלא שאני ישו [הנוצרי] דקרוב למלכות הוה:

הערות הגרי"ש אלישיב

יהושע בן פרחיה מאי היא וכו'. והנה הצנזור השמיט כל קטע זה והוא מחמת טעותו דבספרים ישנים נכתב בצדו דאותו תלמיד היה ישו הנוצרי, ואין זה נכון בהחלט, דהרי תקופת אותו האיש היה בזמן שמאי והלל. ויהושע בן פרחיה היה בריש תקופת התנאים. כך שזה לא משתוה בזמנים. (עי' תוס' הרא"ש ובסדר הדורות).

תוס' הרא"ש

[מז, א] ישו 113 הנוצרי 114, כשף והדיח והסית 115 את ישראל. אין זה ישו הנוצרי 116 האמור בסנהדרין פרק נגמר הדין 117 שתלאוהו בערב הפסח, שאותו היה בימי הילני המלכה סמוך לחורבן הבית ויהושע בן פרחיה היה מדורות הראשונים סמוך לבנין הבית 118 קודם לשמעון בן שטח שהיה בימי ינאי המלך.

תוס' שבת קד: ד"ה בן סטדא – שהושמט ע"י הצנזור

שם בעל אמו אע"פ שהוא היה ממזר: [מ] בדפו"י נוסף אור"ת דאין זה ישו הנוצרי דהא וכו' כדמוכח בפרק בתרא דברכות וישו היה בימי יהושע בן פרחיה כדמוכח בפ' בתרא דסוטה (מז ע"א) ולא בר' יהושע בן פרחיה שדחה לישו הנוצרי בשתי ידים ור' יהושע הוה קדים טובא לר' עקיבא: אמו מרים

רמב"ן ספר הויכוח

כב. אמרתי: באמת שאני מאמין שנולד המשיח ביום החרבן, וההגדה הזאת או שאינה אמת או שיש לה פירוש אחר מסתרי החכמים. אבל אקבל * אותה כפשטה כאשר אמרת, כי ראייה היא לי. הנה היא אומרת כי ביום החרבן אחרי שנחרב (הבית) בו ביום נולד המשיח. אם כן אין ישו משיח כאשר אמרתם, שהוא קודם החרבן נולד ונהרג, ולידתו קרוב למאתים שנה * קודם החרבן לפי האמת, ולפי חשבונכם ע"ג שנה. אז נשתתק האיש.

ספר הקבלה לראב"ד

יהושע בן פרחיה ושמעון בן שטח קבלו מהם. והם וסיעתם הדור הששי. וכתבי זכרונות בישראל אומרים שיהושע בן פרחיה זהו רבו של ישו הנוצרי. ואם כן הוא בימי ינאי המלך היה. וכתבי זכרונות באומות העולם אומרים כי בימי הורודוס נולד ובימי ארקילוס בנו נתלה. ומחלוקת גדולה היא שהפרש גדול יש ביניהם יותר מק"י שנים. ומזכירי אומות העולם מסיימין דבריהם בכמה סיומין ואומרים שבשנת ג' מאות וי"ב למנין שטרות נולד ולאחר ל"ג שנה נתלה. ושהיה מולדו בשנת ל"ח למלכות אגוסטוס מלך רומי בימי הורודוס ונתלה בימי ארקילוס בנו. הם טוענים כל כך לאמר שלא עמד הבית ומלכות ישראל אחר תלייתו אלא מעט. ומסורת אמת בידנו מן המשנה והתלמוד שלא החליפו שום דבר כי ר' יהושע בן פרחיה ברח למצרים בימי אלסכנדר והוא ינאי עמו ברח ישו הנוצרי. וקבלת אמת בידנו כי בשנת ד' לאלסכנדר המלך נולד והוא שנת רס"ג לבנין הבית ושנת נ"א למלכות בני חשמונאי. ובשנת

סדר הדורות ערך רבי יהושע בן פרחיה

יהודה בן טבאי שאמרו כן). והאריך ימים ובא לירושלים רצ"ו לבנין הבית, ג' אלפים תש"ד לבריאת העולם. וישוע הנוצרי היה תלמידו. היה בימי הילני המלכה שהיתה בימי הלל^(ט) כמו ע' שנים קודם חורבן הבית (שלשלת הקבלה כ"ד סוף ע"ב, ספר נצחון סי' שמ"ח). ועיין חלק א', ג'

